

Pozdravljeni,

za vami je ocenjevanje znanja. Do sredine tega tedna boste na e-naslov dobili **ovrednoteno pisno nalogo**. Pri pisanju ste se potrudili. Z veseljem sem prebrala vaše pisne naloge.

V vsaki ocenjevalni konferenci boste imeli eno oceno. Pri zaključevanju se bo upoštevalo tudi vaše delo na daljavo. Dobro **razmislite, če vam manjka še kakšna naloga, in jo pošljite čim prej**.

V tednu pred ocenjevanjem znanja, ste spoznavali, kdo vse prispeva denar v državni proračun. Tu imajo veliko vlogo podjetja, ki jih bomo spoznali v tem tednu.

*Ali veš, kaj je to podjetje?
Zakaj ga ustanovijo?*

Zapiši v zvezek:

PODJETJA

Podjetja ljudje ustanovimo zato, da bi ustvarili **dobiček**. Lahko so majhna, srednja ali velika. Podjetja med seboj **tekmujejo** za kupce (vsak poskuša prodati več).

OBVEZNOSTI PODJETJA delodajalec = daje delo	OBVEZNOSTI DELAVCA delojemalec = zaposleni
Zaposlenim dajejo plačo . Zagotoviti morajo: <ul style="list-style-type: none">• odmor,• malico ali denar za malico,• plačilo stroškov prevoza na delo,• redni letni dopust,• regres (denarni dodatek),• varne delovne razmere,• odpravnino.	Zaposleni mora: <ul style="list-style-type: none">• pravočasno prihajati na delo,• vestno opravljati delo,• upoštevati navodila,• varovati poslovne skrivnosti, ..

Uspešna podjetja so zelo pomembna za razvoj Slovenije. Prebivalcem nudijo zaposlitev in prispevajo denar za razvoj države in krajev, v katerih delujejo: za gradnjo cest, za delovanje zdravstvenih domov, šol, knjižnic, športnih klubov itd.

- **Preberi si primer ustanovitve podjetja:**

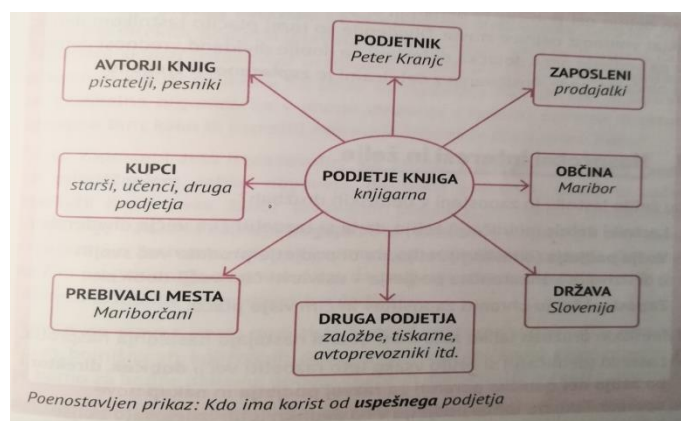
Peter Kranjc ima **poslovno idejo**: v središču mesta bi odprl knjigarno. To pa zato, ker je tam veliko šol in uradov, ni pa nobene knjigarne. Najprej naredi poslovni načrt. Odloči se, da bo knjigarno imenoval **Knjiga**. Nato podjetje vpiše v **register** podjetij, ki ga vodi država. Za plačilo začetnih **stroškov podjetja** potrebuje 100.000€. s tem denarjem bo najel prostore, kupil opremo za trgovino in prve zaloge knjig. V podjetje vloži svoje prihranke, poleg tega dobi od banke **posojilo**. Za polni delovni čas bo zaposlil tudi dve prodajalki. Za njuni **plači** z dajatvami bo letos potreboval 30.000€.

Knjigarna začne delovati. Kranjc načrtuje, da bo po nekaj mesecih podjetje s prodajo knjig dobilo dovolj prihodka za plačilo stroškov knjigarne. To pomeni, da bo podjetje plačevalo račune, vračalo banki posojilo, zaposlenim izplačevalo plače in naročalo nove knjige.

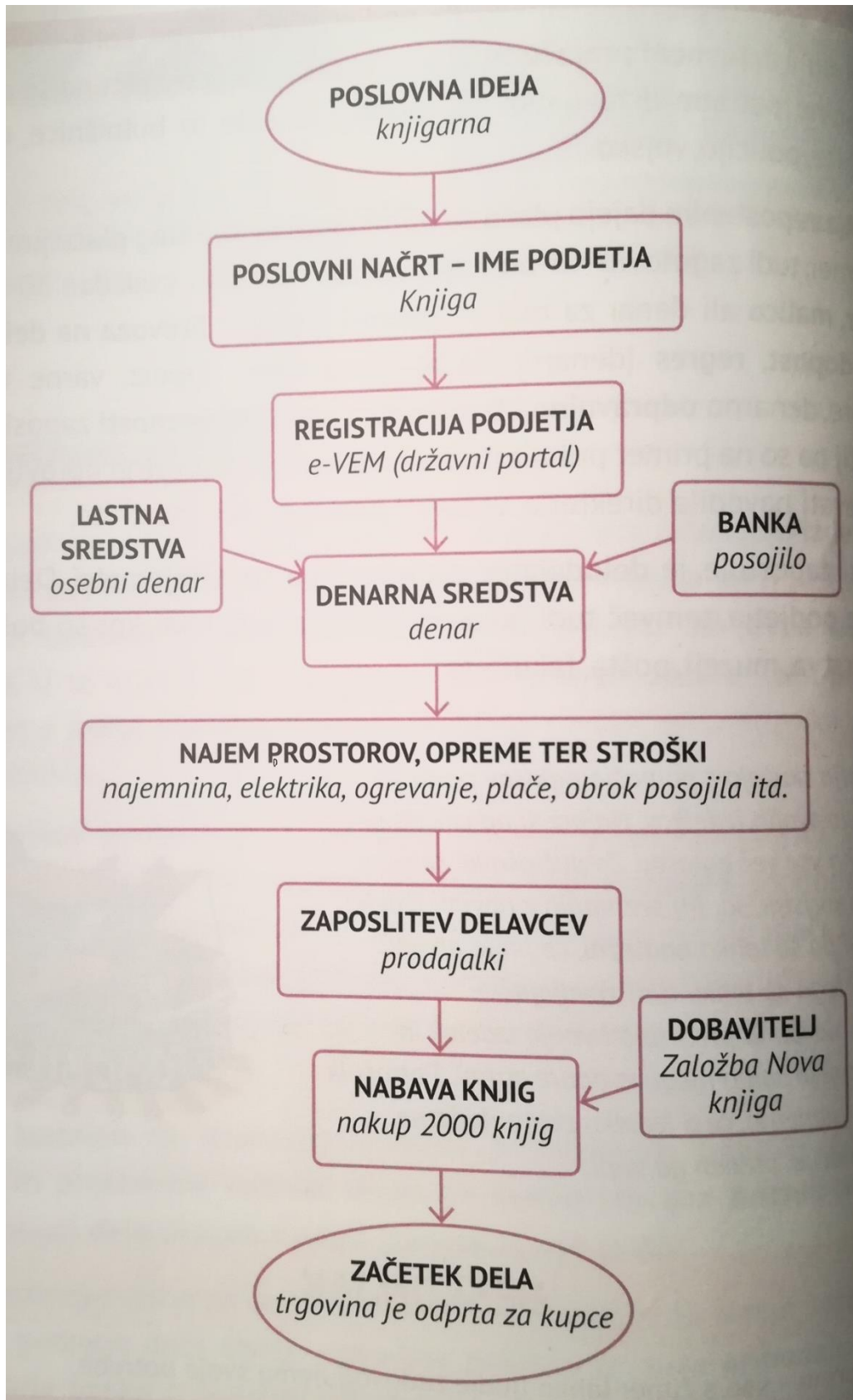
Ko bo podjetje začelo delovati, se bo Kranjc včlanil v **Gospodarsko zbornico Slovenije**. To je združenje podjetij. V združenju podjetniki, na primer, **izmenjujejo izkušnje** pri vodenju podjetja. Predstavniki združenja se tudi dogovarjajo s predstavniki oblasti, kakšne zakone bi morali sprejeti, da bi podjetja v Sloveniji zaposlila čim več mladih, zvišala plače zaposlenim, hitreje posodobila informacijsko tehnologijo itd. gospodarska zbornica tudi **zastopa** podjetja, na primer tako, da se dogovarja s predstavniki oblasti o znižanju davkov, ki jih plačujejo podjetja.

Korist od knjigarne pričakuje sam **podjetnik** Peter Kranjc. V knjigarni je zaposlen tudi sam in prejema **plačo**. Če bo dobro poslovala, bo imel Kranjc v nekaj letih od knjigarne **dobiček**, ker je njen lastnik. Korist od knjigarne imata **zaposleni** prodajalki, ki sta bili brezposelni, sedaj pa prejemata **plačo**.

Od knjigarne imajo korist **prebivalci** in drugi obiskovalci mesta – **kupci** – saj tam kupujejo knjige in učbenike. Korist imajo tudi **avtorji knjig**, podjetja, ki izdajajo knjige – **založbe** –, in tiskarne, ki knjige natisnejo. Od uspešnega podjetja Knjiga imata korist še **občina** in **država**.

- Pogledj si poenostavljen prikaz ustanovitve podjetja:

- S pomočjo zgornjega prikaza oblikuj svojo poslovno idejo.

Razmisli, katero **podjetje** bi ti ustanovil, s čim bi se ukvarjalo, koliko oseb bi bilo zaposlenih. Svojo **poslovno idejo** prikaži v zvezku.